

Ouder worden in kleine kernen

Een verkenning van de grenzen

Trends in Súdwest-Fryslân

- Toename 65+ met 6000 tot 2040 in SWF
- Toename 75+ met 75%
- Levensverwachting stijgt
- Aantal dementerenden stijgt tussen 2020 en 2040 met 75%
- Toename beroep op Wlz met 77%

Verhuisbewegingen 65 plussers

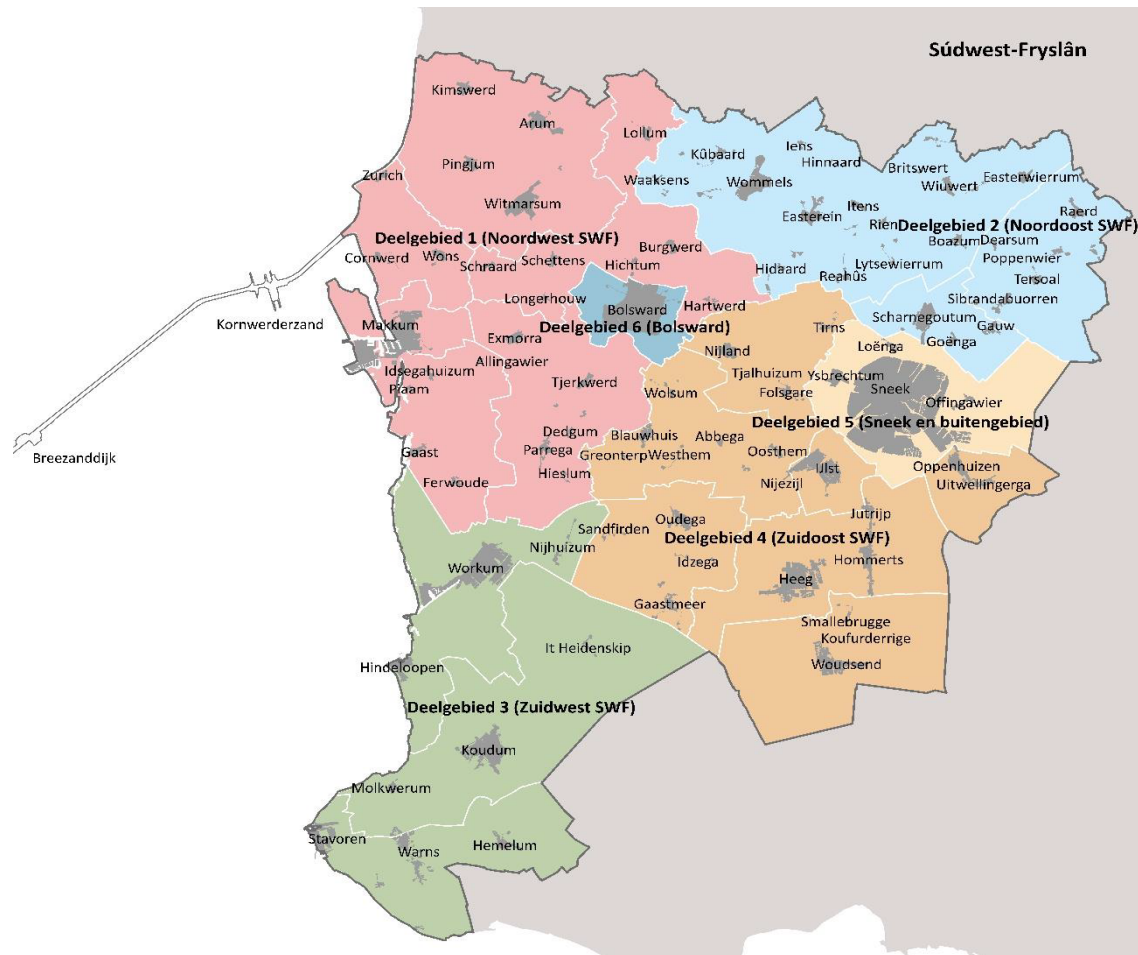
- 2015 – 2020: 65 plussers verhuizen het minst. Per jaar tussen 2-4%
- We verwachten een stijging naar 4-8% na 2030
- 65-70 jaar: hoofzakelijk naar woning in de reguliere voorraad, wel kleiner;
- 70 plussers: altijd naar een geschikte woning
- Er zijn 300 – 400 extra geschikte woningen nodig

Waar naar toe?

Grotere kern dichtbij:

- geschikte woningen
- voorzieningen zoals supermarkt en ontmoeting en activiteiten
- zorg
- familie en kennissen

80 % ouderen verhuist binnen hetzelfde gebied

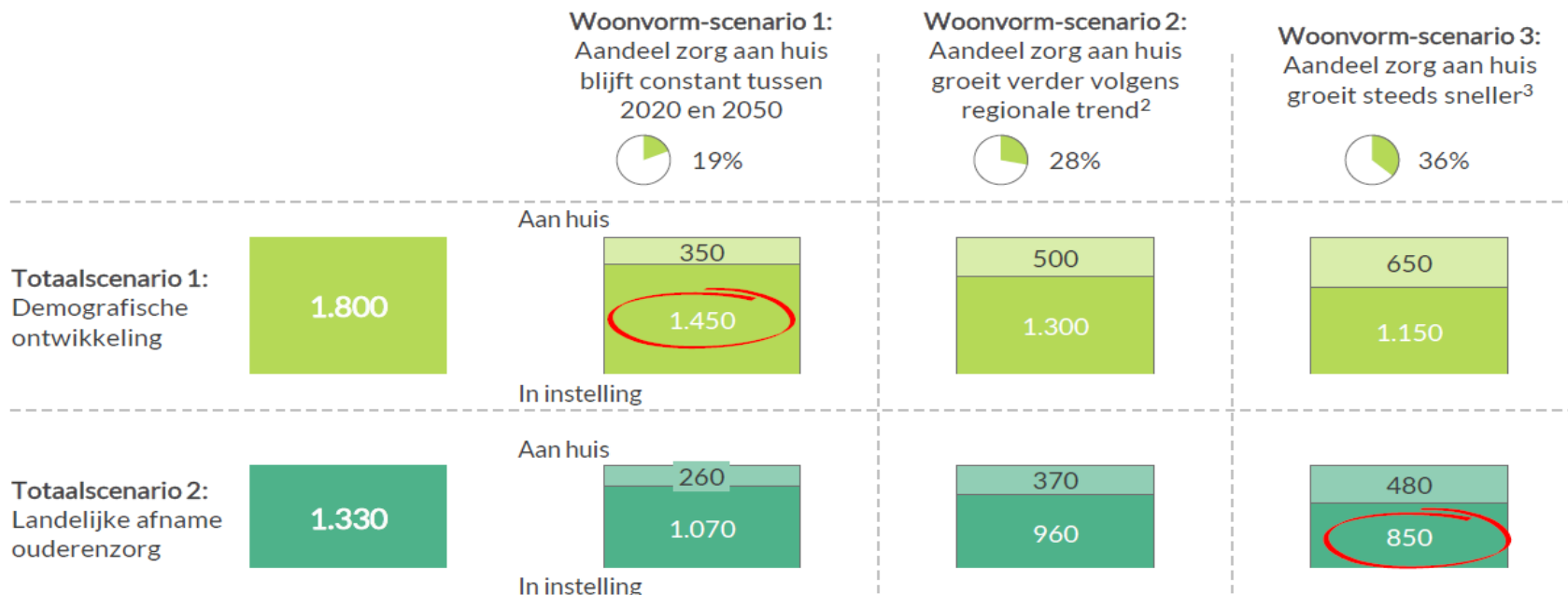
Binnen elk gebied

- Is een grotere kern met een verpleeghuis
- 85% 70+ woont in een grotere kern
- Verhuizingen binnen grote kern groter dan tussen kernen
- Weinig 70+ in kleine kernen
- Geen aanbod 24 uurs ongeplande zorg in kleine kernen
- Forse stijging gebruik wijkverpleging in kleine kernen

Vraag naar verpleeghuisplaatsen

Wlz-gebruikers in 2050 [#, gemeente Súdwest-Fryslân]

Wlz-gebruikers naar woonvorm, 2050¹ [#, gemeente Súdwest-Fryslân]

Er komt geen uitbreiding verpleeghuiscapaciteit

Hoe vraag aan verpleeghuiszorg organiseren?

- Gespikkelde vorm: in kleine kernen onhaalbaar (te weinig klanten in kleine kernen)
- In geclusterde vorm realiseren in grotere kernen
- Vraag is: tussen 850 en 1.450
- Nu 790 plaatsen
- Uitbreiding: tussen 60 en 660 tot het jaar 2050
- Extra bovenop autonome vraag tussen 300 - 400

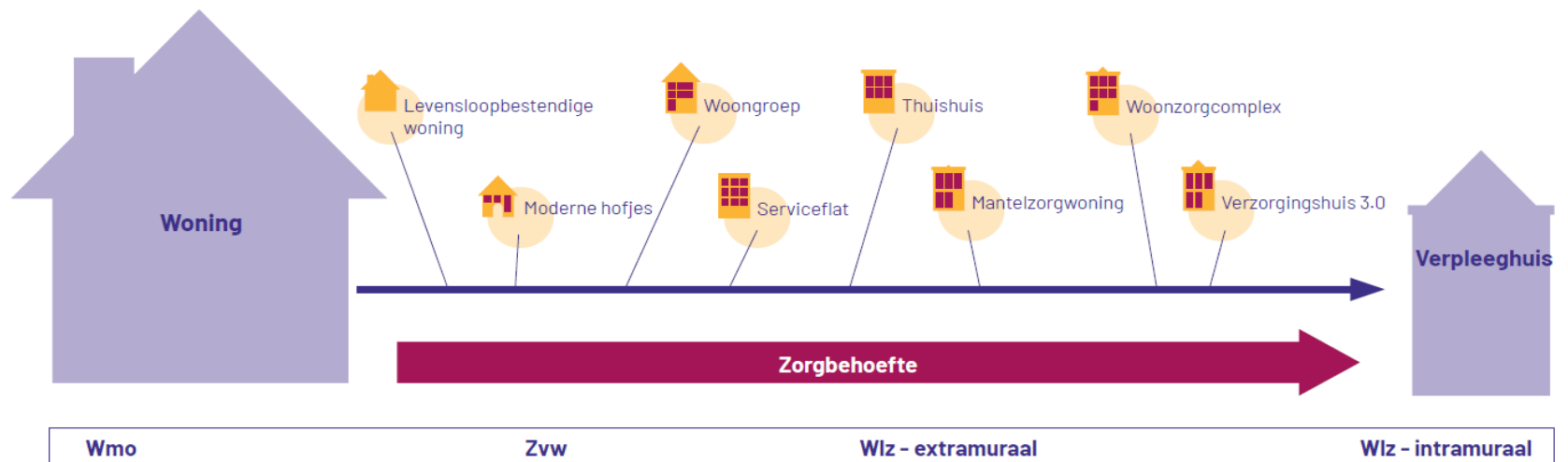
In totaal dus

- Tussen 360 en 1.060 extra woningen in geclusterde vorm nodig
- Waarvan ongeveer 30% in het sociale segment

Nodig:

- Investeringskracht corporaties / ontwikkelaars
- Zorg in 'volledig pakket thuis' (VPT) op ambulante wijze organiseren.
- Gerichter toewijzingsbeleid

Geclusterde woonvormen

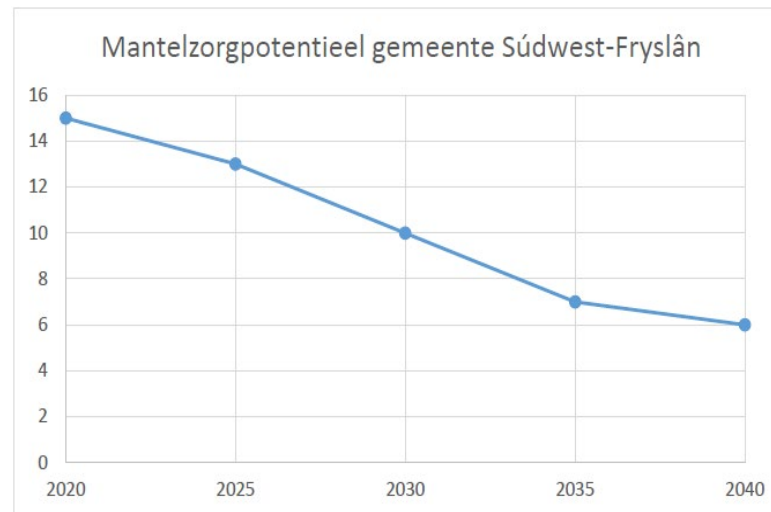

Waar geclusterde woningen bouwen?

- Niet in iedere kern (89)
- In de 9 grotere kernen: Sneek ,Bolsward, Workum Makkum, IJlst, Koudum, Heeg, Wommels en Witmarsum bij verpleeghuizen
- Dus vorm van concentratie en centralisatie
- Niet meer wonen waar je wilt, maar waar je kunt

Andere redenen voor concentratie

- Bedrijfsmatige overwegingen (massa nodig)
- Oplopend te kort aan personeel
- Verwacht tekort aan mantelzorgers

Vrije keuze inwoners

- Mensen verzilveren Wlz indicatie niet omdat ze niet willen verhuizen
- Grote druk op wijkverpleging (nu al forse toename)
- Mensen krijgen dan niet de zorg waar ze recht op hebben
- Grotere druk op mantelzorgers
- Vooral ouderen in lagere sociaal-economische klassen 'kind van de rekening'

Conclusie

Het aanbieden van alle vormen van ouderenzorg in kleine kernen is niet haalbaar

Grens is wijkverpleging
(marktwerving wel belemmering)

Kansen: nationaal woonakkoord

juni 2022

- Corporaties geven per jaar € 75 miljoen extra uit aan leefbaarheid (leefomgeving / ontmoetingsruimtes)
- Gemeenten tot 2026 € 600 miljoen extra voor verbeteren particuliere woningvoorraad en leefbaarheid (ontmoetingsruimtes)
- Tot 2030 versneld 50.000 extra wooneenheden in geclusterde vorm

Bedreigingen:

Oplopend tekort aan:

- Huisartsen
- Verpleegkundigen
- Gespecialiseerde verpleegkundigen
- Mensen die mantelzorg / vrijwilligerswerk kunnen doen
- marktwerking